

info@AVN.nl tim@avn.nl

Aan College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente
Wassenaar
Postbus 499, 2240 AL Wassenaar
Ter attentie van Wethouder C.J.M.W. Wassenaar
Tevens ter attentie van Mevrouw M. Poelman
Ook via e-mail: Bestuurssecretariaat@wassenaar.nl
Deze brief wordt doorgestuurd aan Gemeente Den Haag;
Provinciale Staten van Zuid-Holland en aan Dunea

Den Haag, 5 augustus 2020

Onderwerp: Reactie AVN op Aanvraag omgevingsvergunning door Dunea voor uitbreiding van het padennetwerk door de Ruygenhoek (deel Natura 2000 gebied Meijndel) en Natuurtoets Bureau Waardenburg; aanvraag nummer en -naam: 5041731; "Optimalisatie recreatieve infra Ruygenhoek"

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,

Naar wij hebben vernomen is door Dunea een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning voor de aanleg van nieuwe paden door de Ruygenhoek, een belangrijk onderdeel van het Natura 2000 gebied Meijndel en Berkheide. Deze aanvraag wordt onderbouwd met behulp van een natuurtoets door Bureau Waardenburg.

Wij zouden u hierbij willen verzoeken de gevraagde Omgevingsvergunning niet toe te kennen. In de bijlage geven wij een meer uitgebreide reactie op deze natuurtoets. Dit rapport is naar mening van de AVN op onderdelen slecht uitgewerkt of zelfs onjuist, waardoor de gevolgen van de ingrepen onvoldoende kunnen worden beoordeeld om daarover een zorgvuldig besluit te nemen. Ook sturen wij u, wellicht ten overvloede, in de tweede bijlage onze eerdere brief aan Dunea.

In het kort zijn onze argumenten:

- Voor nieuwe paden door het kwetsbare Natura 2000 gebied zijn geen dwingende redenen van openbaar belang, er zijn alternatieven voor dit project.
- Deze paden zullen verstoring teweeg brengen en de natuur schaden. Natuur die in een Natura 2000 gebied juist beschermd moet worden.

- De compensatie die wordt voorgesteld is volstrekt onvoldoende: het afschaffen van korte stukken pad aan de randen, het opheffen van een ruitpad langs het Zwarte Pad (een druk parkeerterrein) en het vervangen van een klinker- door een zandpad.

Een afschrift van deze brief zenden wij aan het College van Gedeputeerd Staten van de Provincie Zuid-Holland. Dit vanwege hun handhavende rol om te beoordelen of het zwaarwegend maatschappelijk belang is aangetoond voor deze voorgestelde ingreep in het Natuur Netwerk Nederland/Natura 2000 gebied.

Graag denken wij mee over betere plannen die de recreatieve aantrekkelijkheid van het gebied kunnen vergroten, en dan zonder natuurwaarden aan te tasten.

Hoogachtend,
Namens de AVN,

namens Stg. Duinbehoud,

Tim den Outer en Caroline de Jong-Boon
tim@avn.nl 0653665974
Bestuursleden AVN

Adri Remeeus
aremeeus@ziggo.nl
Duinconsulent

Bijlagen:

1. Argumenten aangaande de in opdracht van aanvrager Dunea uitgevoerde natuurtoets
2. Brief AVN en Duinbehoud aan Dunea 11 maart 2020, over: De voorgenomen aanleg en openstelling van paden in Meijendel, op www.avn.nl
<https://avn.nl/wp-content/uploads/2020/05/2020-05-11-brief-Dunea-Ruygenhoek.pdf>

Bijlage 1 bij de brief van de AVN van 5 augustus 2020 aan het College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Wassenaar, met als onderwerp Reactie AVN op Aanvraag omgevingsvergunning door Dunea voor uitbreiding van het padennetwerk door de Ruygenhoek; aanvraag nummer en -naam: 5041731; “Optimalisatie recreatieve infra Ruygenhoek”; aanvullend op de brief van de AVN aan Dunea van 11 mei 2020 (met bijlagen):

Argumenten aangaande de in opdracht van aanvrager Dunea uitgevoerde natuurtoets:

“Smit, G.F.J., 2019. Optimalisatie recreatieve infrastructuur Ruygenhoek, Meijendel. Natuurtoets in het kader van de Wet natuurbescherming. Bureau Waardenburg, Rapportnr. 20-043. Bureau Waardenburg, Culemborg.”

“Dit rapport is te beschouwen als de oriëntatiefase van de Passende beoordeling, zoals omschreven in de Wet natuurbescherming.”

Bovenstaand rapport is opgesteld om inzicht te geven in de effecten op de natuur van de voorgenomen ingreep incl. compensatie. Dit rapport is naar mening van de AVN echter op onderdelen slecht uitgewerkt of zelfs onjuist, waardoor de gevolgen van de ingrepen onvoldoende kunnen worden beoordeeld om daarover een zorgvuldig besluit te nemen. Om ons standpunt hierin te verduidelijken hebben wij het rapport met name voor één diergroep (vogels) nader tegen het licht gehouden.

Omdat het onderzoek en rapport van Bureau Waardenburg is beperkt tot enkele soorten van de vogel- en habitatrichtlijnen, blijven in het rapport de overige natuurwaarden onderbelicht. Een Natura 2000 gebied verdient een integrale behandeling van natuurwaarden wanneer plannen als deze aan de orde zijn. Daarom verschaffen wij met name voor vogels, maar ook voor zoogdieren en amfibieën in dit document aanvullende informatie en toelichting die de natuurwaarden van Ruygenhoek meer recht doen. Zo hopen wij te overtuigen dat de voorgenomen ingrepen uit recreatief oogpunt onnodig zijn en uit het oogpunt van natuurbescherming onwenselijk.

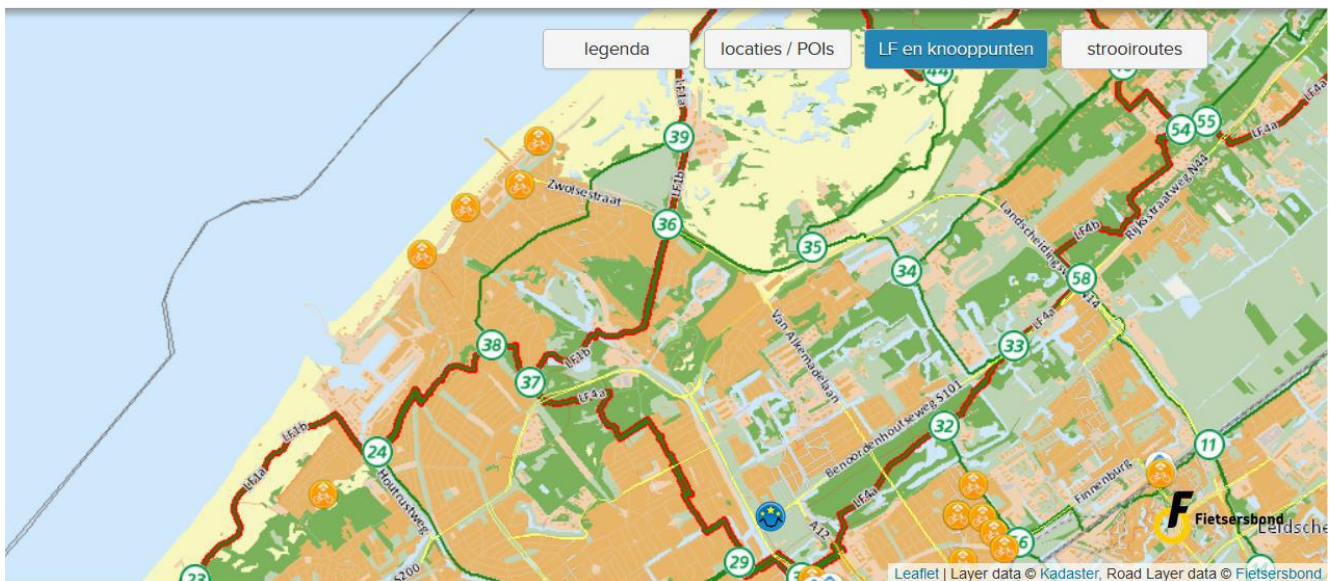
De toets toont niet aan dat de baten van de aanleg van nieuwe fiets- en wandelpaden opwegen tegen schade aan de natuur. De compensatie door het verwijderen van korte stukken pad, het veranderen van een klinkerpad in een half verhard pad en het verwijderen van een ruitepad naast het Zwarte Pad (autoweg/parkeerplaats) is daarbij onvoldoende.

1. Aanleg van nieuwe fiets-, wandel- en ruiterspaden onnodig: er zijn geen dwingende redenen van openbaar belang, er zijn alternatieven voor dit project

Op de betekenis en noodzaak van de 'optimalisatie' wordt niet of nauwelijks ingegaan (p6). "Het doel is door het creëren van rondwandelingen aan de stadsrand het wandelen langs de stadsrand van Scheveningen te verbeteren en tevens het wandelen verder in het duin te beperken." Over de fietspaden wordt in het rapport niets vermeld. Zie wat betreft de rondwandeling onder 1.2.

Over het beperken van het wandelen "verder in het duin": door de nieuwe toegangen dicht bij de stad en nieuwe paden meer in de kern van de Ruygenhoek, zullen verstoring en aantasting van dit belangrijk rustgebied voor de natuur juist toenemen (zie 2.). Het rapport houdt onvoldoende rekening met de realiteit in de stedelijke omgeving. In het rapport worden ook geen maatregelen genoemd die het wandelen 'verder in het duin' zouden beperken.

1.1. Toegang voor de fiets is al voldoende mogelijk, er zijn alternatieven

De landelijke fietsroutes en knooppuntroutes voor de fiets naar de Oostduinen, Meijndel en Berkheide maken gebruik van de toegangen over de Harstenhoekweg en de Pompstationsweg.

Om vanaf die toegangen naar Scheveningen Bad te gaan kan men gebruik maken van het fietspad langs de Zwolsestraat. Er is ook nog een alternatieve route aan de rand van de

duinen, zoals de Groningsestraat. Ook verder naar het Noorden kan men naar het strand via verschillende strandopgangen.

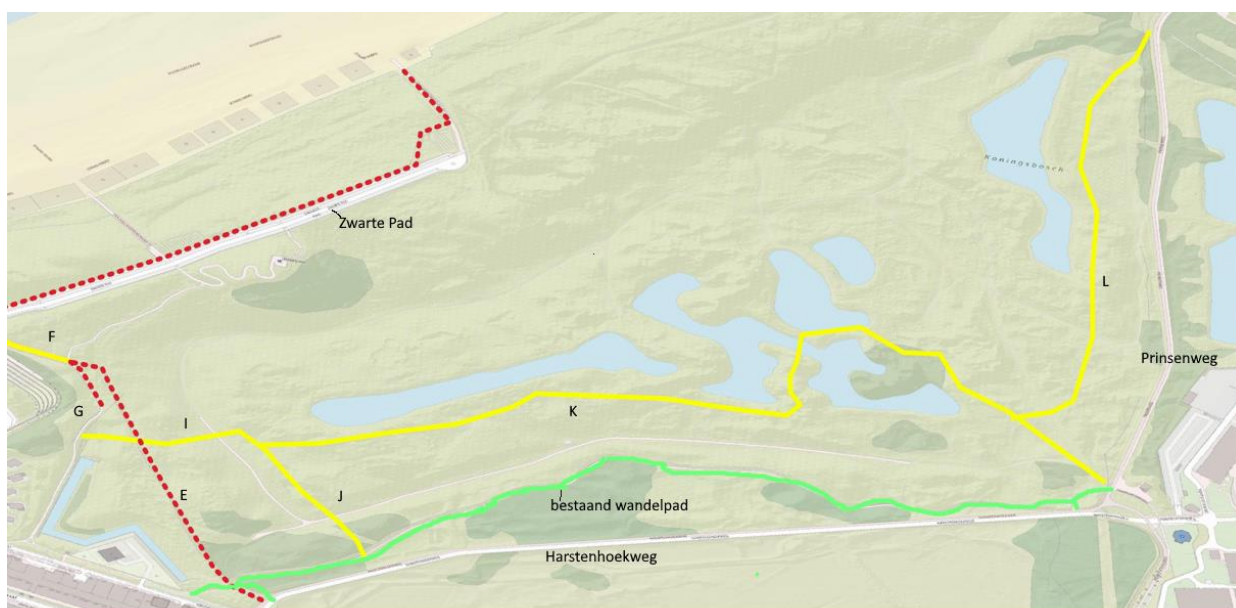
Kortom, het met het bestaande ruiterspad en een nieuw voetpad gecombineerde fietspad E-F, evenwijdig aan de Groningse- en Zwolsestraat, is niet nodig. Daarbij is er het risico dat de paden E en F breder worden dan de beoogde 6m: de ruiters hebben nu 2,5-5,5m tot hun beschikking in plaats van de 2m die ze volgens plan zal worden toebedeeld.

Zie voor meer informatie over de recreatieve padenstructuur ook de AVN brief aan Dunea van 11 mei 2020.

1.2. Een rondwandeling is nu al mogelijk, er zijn alternatieven

Het maken van een rondwandeling is ook nu al zeer goed mogelijk. Via pad G, strandopgang, Prinsenweg en het bestaande wandelpad evenwijdig aan de Harstenhoekweg. Het is niet nodig daar evenwijdig aan nog een pad (K-I) aan te leggen, dichterbij de nu rustige kern van het natuurgebied Ruygenhoek en naast/door de duinplassen.

Reactie van de AVN op de aanvraag van Dunea voor een omgevingsvergunning voor nieuwe paden door de Ruygenhoek, brief en bijlage 1 aangaande de Natuurtoets

Pad J ligt niet ver van en evenwijdig aan het nieuwe wandelpad E-F. Ook J is daarom niet nodig.

Het nut van het tweede wandelpad evenwijdig aan de Prinsenweg (L) is beter te begrijpen. Daar komen immers twee wandelpaden op uit (vanaf de Pompstationsweg en vanaf de Harstenhoekweg). Het ligt wat verder weg van de stad en daardoor komen bezoekers daar meer voor de natuur en rust en ligt ongewenst gedrag zoals op het Zwarte Pad minder voor de hand. Bovendien is het alleen toegankelijk buiten het broedseizoen, tussen 1 september en 1 maart. Belangrijk is wel het zo dicht mogelijk bij de Prinsenweg aan te leggen.

Kortom, een rondwandeling bestaat al, die kan enigszins worden verbeterd, maar de ingrijpende voorstellen die er nu liggen zijn overbodig.

Voorstellen van Dunea dicht bij de kust:

Er is uiteraard geen bezwaar tegen het verwijderen van het kleine stukje fietspad C. Veel natuurwinst is er ook niet, want C loopt pal langs de gevel van Carlton Beach Hotel en het terras van Oscar's.

Maar wat is de toegevoegde waarde van het nieuw aan te leggen wandelpad A diagonaal over een nog vrij intact stukje duin? De meesten zullen immers pad B nemen, de kortste route naar het strand. Pad A gaat deels door dicht Duindoornstruweel. Dit is met name het foerageergebied van de Huismussen uit de Alkmaarsestraat, een van de steeds zeldzamer plekken in de stad waar deze vogel nog broedt.

Een alternatief kan zijn zijn het pad vanaf Oscars (O) te verwijderen, of de hekken langs B te herstellen en verstevigen, zodat vervuiling en erosie van het er naast gelegen duin afneemt. Ook het te verplaatsen raster langs D zou stevig moeten worden uitgevoerd om vernielingen en erosie in het naastgelegen duin te voorkomen.

2. Schade aan de natuur door de paden en onvolledigheid onderzoek

2.1. Zonering en het uitzwerven van wandelaars

Zo dicht op de stad is een goede zonering nodig ten behoeve van de natuur. Dat is bijv. ook geconstateerd door het Bureau dat een beheerplan heeft opgesteld voor de Scheveningse Bosjes. Het beste is de recreatie aan de randen te houden, en de kern van het gebied te reserveren voor de natuur. Vanaf de randen kan men goed van duinvegetatie, vogels, Ree en Vos genieten. Zo worden illegale betreding, loslopende honden en vandalisme ook beter voorkomen.

Reactie van de AVN op de aanvraag van Dunea voor een omgevingsvergunning voor nieuwe paden door de Ruygenhoek, brief en bijlage 1 aangaande de Natuurtoets

In de praktijk bestaat weinig toezicht en handhaving. Zie bijv. de schade aan het duin langs het Zwarte Pad (foto, AVN brief aan Dunea). Ook in het Westduinpark, het andere Natura 2000 gebied bij de stad, worden ernstige problemen door de snelle toename van oneigenlijk gebruik gesignaleerd: afval, kampvuren, partypekken in de duinen; vernieling van hekwerken, klaphekjes, prullenbakken; honden in het gebied, etc.; mountainbikers (veel gedoe met illegale parcours); handhaving overlast groepen jongeren, scooters in het gebied, etc.

Volgens het rapport p26: “Door het realiseren van een rondwandelpad moet het ‘uitzwerfen’ van wandelaars verder het duingebied in worden beperkt. Er zijn geen kwantitatieve gegevens beschikbaar om een verandering van de eventuele verstoring door een toe- of afname in recreatief gebruik te beoordelen.”

Dat er geen kwantitatieve gegevens zijn, betekent niet dat het niet gebeurt, en dat het geen ernstige gevolgen heeft. De ervaring in de praktijk van de stedelijke omgeving is juist, dat men vanaf paden makkelijk verder in de natuur uitzwerft, verstoort en erodeert. En dat dit zeer lastig is om te handhaven. Omdat paden vlak langs infiltratieplassen gaan lopen verwachten wij dat juist van deze plassen een extra aantrekkende kracht uit zal gaan voor vissers, zwemmers, wildkampeerders, wandelaars met honden e.d. Deze plekken nabij het water zijn belangrijk voor hier voorkomende amfibieën als Rugstreeppad en Boomkikker.

Als de nieuwe toegangen worden gemaakt is er grote kans op toegenomen verstoring en erosie in het hele gebied, niet alleen direct langs de paden. Zie ook p27: “Andere typische soorten van Grijze duinen, Duindoornstruwelen en Duinbossen zijn vaatplanten, mossen, korstmossen en ongewervelden. Deze zijn niet gevoelig voor verstoring door mensen”. Deze soorten zijn echter wel gevoelig voor betreding buiten de paden en erosie die daarvan het gevolg is.

2.2. In het rapport genoemde soorten

Tapuit, Velduil en Konijn zijn volgens het rapport typische soorten voor Grijze Duinen (p27). De Tapuit broedt al lang niet meer in Meijendel maar de Ruygenhoek is wel belangrijk voor doortrekkende Tapuiten in voor- en najaar. Door de voorgestelde paden zullen deze kort verblijvende vogels veel meer worden verstoord dan nu het geval is, waardoor het terrein mogelijk ongeschikt wordt voor Tapuiten. Rekolonisatie van Meijendel door de Tapuit is alleen denkbaar als voldoende oppervlakte gevrijwaard blijft van verstoring. De nieuwe paden bemoeilijken de hervestiging van de Tapuit in de Ruygenhoek.

De Velduil is niet bekend als broedvogel van de Ruygenhoek, wel als trekvogel. Het is een vogel die ruimte en rust nodig heeft om korte of langere tijd in een gebied als Ruygenhoek te pleisteren. De voorgestelde paden maken het gebied minder aantrekkelijk voor deze soort.

Volgens het rapport zijn in de Ruygenhoek weinig Konijnen. Dat klopt echter niet met de gegevens in waarnemingen.nl, waaruit blijkt dat het Konijn er algemeen voorkomt.¹

Meijndel en met name de Ruygenhoek en omgeving, behoren tot de beste Nederlandse broedgebieden van de Nachtegaal.² Deze kwetsbare soort doet het in Nederland vooral in de duinstreek nog goed. Dit betekent een extra reden zuinig op deze prachtig zingende vogels te zijn. Vanaf de bestaande paden zijn ze van april tot en met juni uitstekend te horen. De stelling dat broedende Nachtegalen niet verstoringgevoelig zijn, is in het rapport niet onderbouwd. De toename van wandelpaden zal, zoals hierboven toegelicht, extra verstoring teweeg brengen en zal deze soort nadelig beïnvloeden. Menselijke aanwezigheid betekent voor vogels en andere dieren en planten nu eenmaal altijd in meer of mindere mate verstoring. Dit wordt in het rapport niet onderkend. (p27)

Volgens het rapport kunnen de paden effect hebben op verblijfplaatsen van kleine zoogdieren (p33). Volgens waarnemingen.nl zijn behalve het Konijn ook de Ree en de Vos aanwezig. De zeldzame Boomarter is in 2020 in de Ruygenhoek waargenomen. Deze soorten hebben een behoorlijke ruimte nodig om te kunnen overleven. De kern van de Ruygenhoek is mede door de afsluiting nu juist een belangrijk rustgebied voor deze zoogdieren die vanaf de bestaande paden gemakkelijk te zien zijn. Door de rust in de Ruygenhoek te bewaren profiteren Konijn, Ree en Vos en daarmee de mensen die ervan genieten.

Volgens het bureau (p33) heeft het bevoegd gezag in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling verleend (van 3.10 eerste lid van de wet natuurbescherming) voor bovenstaande zoogdiersoorten voor projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (art. 3.63 Omgevingsverordening). Blijft de vraag waarom men hier Ruimtelijke Ontwikkeling wil, het is niet nodig en de consequenties ervan zijn strijdig met de in het Natura 2000 gebied beoogde instandhouding van natuur. Het zwaarwegend maatschappelijk belang is niet aangetoond.

2.3. Vogels: aanwezigheid, potenties en compensatie

2.3.1. Aanwezige vogels die in het rapport onvermeld blijven

De Ruygenhoek is een belangrijk rustgebied voor trekvogels en voor een scala aan broedvogels³ die niet in het rapport worden genoemd.

¹ https://oudeversie.waarneming.nl/gebied/view/44542?g=2&from=2010-07-09&to=2020-07-09&sp=0&z=3&u=0&rows=40&akt=0&kle=0&show_zero=0&g=2&z=0&akt=0&kle=0&from=2010-07-09&show_zero=0&to=2020-07-09&rows=40&u=0.

² Sovon Vogelonderzoek Nederland 2018. *Vogelatlas van Nederlandse Broedvogels, wintervogels en 40 jaar verandering*. Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen, p. 508 e.v.

³ https://oudeversie.waarneming.nl/gebied/view/44542?g=2&from=2010-07-09&to=2020-07-09&sp=0&z=0&u=0&rows=40&akt=0&kle=0&show_zero=0&g=1&z=0&akt=0&kle=0&from=2010-07-09&show_zero=0&to=2020-07-09&rows=40&u=0

De (directe) omgeving van de nieuwe wandelpaden is broed- en/of verblijfsgebied voor minder algemene en veelal kwetsbare soorten als Roerdomp, Havik, Sperwer, Torenvalk, Boomvalk, Smelleken, Dodaars, Kuifeend, Krooneend, Sprinkhaanzanger, Cetti's Zanger, Rietzanger, Kleine Karekiet, Graspieper, Blauwborst, Roodborsttapuit, Paapje, Boomleeuwerik, Grote Lijster, Beflijster, Kramsvogel, Koperwiek, Kneu, Zwarte Roodstaart, Gekraagde Roodstaart, Groene Specht, Kleine Bonte Specht, Purperreiger, Witgat en Oeverloper.

Met name voor het traject van pad K zullen dichte struwelen, waar nu veel van deze soorten broeden of pleisteren, worden aangetast door de aanleg van paden en zal de rust door bezoekers binnen en buiten de paden blijvend worden verstoord. Het rapport gaat in het geheel niet in op de habitatgevolgen voor deze soorten en op de verstoring wanneer daar vaak mensen zullen zijn.

Evenmin gaat het rapport in op het belang van het gebied als rust- en foerageer gebied in de belangrijke vogeltrekroute langs de Hollandse kust en als springplank voor soorten- en genenuitwisseling met het zuidelijker gelegen Westduinpark.

2.3.2. Potenties voor vogels

Het rapport vermeldt dat het gebied in beginsel geschikt is voor Velduil en Tapuit. Zoals al aangegeven wordt niet duidelijk gemaakt welk effect de aanleg van de paden heeft op de mogelijkheid tot (her-)vestiging van deze soorten. Wij willen hier bijvoorbeeld Nachtzwaluw en Wulp aan toevoegen. In bredere zin wordt niet duidelijk gemaakt welke natuurpotenties voor het gebied geblokkeerd of beperkt worden door deze plannen.

2.3.3. Positief effectief

Niet duidelijk wordt gemaakt welk positief effect de aangegeven compensatiemaatregelen hebben voor vogels. Dat geldt voor het verwijderen van de klinkers, maar zeker ook voor "het beperken van de uitstraling door wandelaars". De opzet, uitwerking en effecten van deze 'beperking' worden in het rapport niet genoemd.

Een aantal van bovengenoemde soorten zijn door de Provincie Zuid Holland aangewezen als icoonsoorten: Roerdomp, Nachtegaal, Konijn, en de eveneens waargenomen Zandhagedis. Het is dus van belang deze soorten te koesteren en zo min mogelijk te verstoren.

3. Er worden onvoldoende compenserende maatregelen getroffen, en dat is ook niet goed mogelijk

Het rapport acht de compensatie door het verwijderen van kleine stukken pad, het veranderen van een klinkerpad (dat wij wat betreft ligging en uitstraling juist aantrekkelijk vinden) in een onverhard pad en het verwijderen van een ruitpad naast het Zwarte Pad (autoweg/ parkeerplaats) voldoende. (Zie bijlage onderaan.)

Daarbij wordt alleen gekeken naar kwantiteit (oppervlakte) en niet naar de kwaliteit ervan. Deze compensatie weegt namelijk niet op tegen de aanleg van paden meer in de kern van het nu nog rustige natuurgebied Ruygenhoek en het maken van nieuwe toegangen waardoor bezoekers met een geheel andere recreatiebehoefte daar zullen toestromen. Om dit laatste aspect te ervaren, geeft een bezoek aan het Zwarte Pad op een mooie zomerdag veel inzicht. Zie ook onze brief van 11 mei waarin wij de negatieve gedragseffecten op het Zwarte Pad in detail hebben beschreven.

De kern van de Ruygenhoek heeft een veel hogere natuurkwaliteit dan compensatienatuur die verwachtbaar is, bijvoorbeeld na het verwijderen van het ruiterspad langs het Zwarte Pad. Dat is een door veel auto's, recreanten en loslopende honden voortdurend vervuilde en verstoorde locatie.

De nieuwe paden betekenen dat het nu veilige (want afgesloten) rustgebied voor vogels en andere dieren dusdanig wordt ingeperkt, dat de kwaliteit ervan in zijn geheel achteruit gaat.

De Ruygenhoek is ook van belang als ecologische schakel in de kustnatuur in het algemeen en naar het andere Natura 2000 gebied, het Westduinpark, in het bijzonder. De omvang van het verloren rustgebied zal niet worden gecompenseerd door de in het rapport genoemde maatregelen. De invloed van de ingreep op de omliggende natuurgebieden (o.a. Harstenhoek) is niet in beeld gebracht.

4. Beleid, bronnen en conclusie

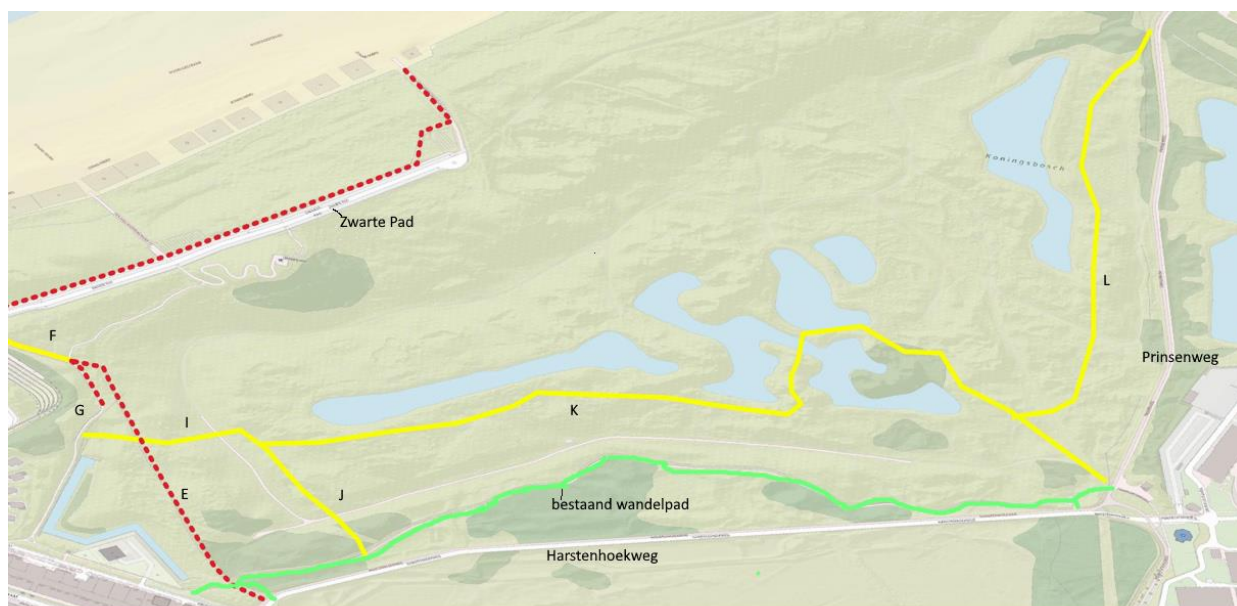
Het plan wordt niet gezien in een bredere visie op zonerings van het Natura 2000 gebied Meijndel-Berkheide en maakt daardoor de indruk van een ad hoc plan dat mogelijk is ingegeven door wensen van lokale belanghebbenden. Uit het rapport wordt niet duidelijk welke dat eventueel kunnen zijn.

Een aantal informatiebronnen voor de natuurwaarden van de Ruygenhoek blijft in het rapport onvermeld en is blijkbaar ook niet geraadpleegd. Gedeeltelijk zijn dit bronnen die opgezet zijn om dienstbaar te zijn aan onderzoeken. Het betreft:

- Broedvogelinventarisatie SOVON/Dunea/VWG Meijndel
- Maandtellingen Watervogels en overige soorten SOVON/Dunea/VWG Meijndel
- Waarneming.nl

Concluderend geeft het rapport onvoldoende onderbouwing voor de aanleg van nieuwe paden door kwetsbare natuur. Deze paden zijn onnodig. Effecten op instandhoudingsdoelen voor habitattypen en leefgebieden in Meijndel & Berkheide zijn niet uitgesloten. Er is volgens de AVN een reële kans op significant negatieve effecten op dit Natura 2000-gebied.

Bijlage

Het ruimtebeslag van de wijzigingen in recreatieve infrastructuur binnen de habitattypen in Ruygenhoek (Dn=duinnatuur), overgenomen uit p26, toevoegingen AVN in schuine letters

Tracé wijziging oppervlak habitatype

D Dn 2400 m² Nieuw (960 m) +2400 m² *Ruiterpad langs weg/parkeerplaats Zwarte Pad*

E W+F 205 m² Grijze duinen (kalkrijk 40 m) -20 m² (noord)

E Grijze duinen (kalkarm 240 m) -120 m² (noord)

E Duindoornstruwelen (30 m) -15 m² (noord)

F F 135 m² Witte duinen (13 m) -20 m²

F Duindoornstruwelen (18 m) -27 m²

G Dn 160 m² Nieuw (80 m) +160 m² *rand gebied*

H W 40 m² Duindoornstruwelen (20 m) -40 m²

I W 380 m² Grijze duinen (kalkrijk 162 m) -324 m²

I Duindoornstruwelen (28 m) -56 m² *meer in de kern van het gebied*

J W 370 m² Grijze duinen (kalkrijk 122 m) -244 m² *meer in de kern van het gebied*

J Duindoornstruwelen (28 m) -44 m² *meer in de kern van het gebied*

K W 2160 m² Grijze duinen (kalkrijk 490 m) -980 m² *meer in de kern van het gebied*

K Duindoornstruwelen (415 m) -830 m² *meer in de kern van het gebied*

L W 544 m² Grijze duinen (kalkrijk 120 m) -96 m²

L Grijze duinen (kalkarm 30 m) -24 m²

L Duindoornstruwelen (160 m) -128 m²

L Duinbossen (75 m) -60 m²

M Dn 1980 m² Nieuw (900 m) +1980 m² *Klinkers verwijderen en veranderen in een onverhard wandelpad*